

Sylwester Czopek

Wyróżnienie dla rzeszowskich konferencji sprawozdawczych

W dniu 18 maja 2002 roku odbyło się na Zamku Królewskim w Warszawie rozstrzygnięcie kolejnej edycji Konkursu na Wydarzenie Muzealne Roku, połączone z wręczeniem nagród. Jest to coroczne przedsięwzięcie promujące najważniejsze dokonania w dziedzinie muzealnictwa, w różnych jego aspektach – od wystawiennictwa po programy edukacyjne i dokonania organizacyjne. Wśród laureatów znalazło

się także Muzeum Okręgowe w Rzeszowie (po raz kolejny), które otrzymało wyróżnienie w prestiżowej kategorii dokonań z zakresu działalności naukowej (po raz drugi w tej kategorii) za organizację „archeologicznych rzeszowskich konferencji sprawozdawczych”. Wyróżnienie z rąk Premiera Rządu RP – Leszka Millera oraz Ministra Kultury – Andrzeja Celińskiego odebrali: Aleksandra Gruszczyńska – Kierownik

Fot. 1. Uroczystość wręczenia wyróżnienia na Zamku Królewskim w Warszawie w dniu 18 maja 2002 – Aleksandra Gruszczyńska i Sylwester Czopek przyjmują gratulacje z rąk Premiera Leszka Millera i Ministra Kultury Andrzeja Celińskiego

SYBILLA 2001

Konkurs na Wydarzenie Muzealne Roku

WYRÓŻNIENIE

w kategorii

DOKONANIA Z ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

dla

MUZEUM OKRĘGOWEGO W RZESZOWIE

za

XVII EDYCJĘ ARCHEOLOGICZNYCH RZESZOWSKICH KONFERENCJI SPRAWOZDAWCZYCH

Andrzej Celiński
MINISTER KULTURY

Warszawa, 18 maja 2002

Fot. 2. Dyplom – Sybilla 2001, przyznany w 2002 roku Muzeum Okręgowemu w Rzeszowie

Działu Archeologicznego i Sylwester Czopek – Dyrektor Muzeum.

Wyróżnienie to, mające prestiżowe znaczenie wśród muzealników, podkreśla rangę rzeszowskich spotkań archeologów polskich, słowackich i ukraińskich, jako istotnego elementu międzynarodowej współpracy naukowej. Ich najważniejsze cele to: prezentacja wyników najnowszych badań, podsumowanie większych akcji i programów badawczych, integracja środowiska archeologów, programowanie przyszłych prac terenowych z uwzględnieniem wspólnych ekspedycji i badań interdyscyplinarnych oraz promocja najnowszych osiągnięć archeologii.

Systematycznie organizowane, rzeszowskie konferencje sprawozdawcze rozpoczęto w 1984 roku. Początkowo

były to jednodniowe spotkania regionalne, na których archeolodzy z Polski południowo-wschodniej (ówczesne województwa: krośnieńskie, przemyskie, rzeszowskie i tarnobrzeskie) prezentowali wyniki własnych badań. Wówczas miały one wybitnie informacyjny charakter w obliczu dużych zaległości „publikacyjnych”, spowodowanych przez niezależne od archeologów czynniki (finansowe i polityczne). Z czasem można było obserwować wzrastającą rangę dorocznych spotkań. Od samego początku konferencje te trafiły w dobry klimat i przychylność całego środowiska archeologów polskich. Stąd obecność w Rzeszowie coraz liczniejszego grona gości z Krakowa, Lublina, Poznania i Warszawy.

**Rzeszowskie konferencje sprawozdawcze
w latach 1985–2002**

Rok	Kolejny nr	Liczba referatów i komunikatów wg programu	Liczba uczestników
1985	I	Ok. 10	Ok. 20
1986	II	15	21
1987	III	13	27
1988	IV	12	44
1989	V	7	22
1990	VI	12	30
1991	VII	11	22
1992	VIII	10	25
1993	IX	11	34
1994	X	9	Ok. 30
1995	XI	25	50
1996	XII	31	52
1997	XIII	36	72
1998	XIV	39	61
1999	XV	34	69
2000	XVI	36	105
2001	XVII	43	118
2002	XVIII	50	133

W tabeli I zestawiono wygłaszane w kolejnych latach referaty i komunikaty z podaniem liczby uczestników konferencji. Miarą sukcesu jest tutaj bez wątpienia widoczny olbrzymi wzrost ilościowy. Towarzyszy mu trudny do statystycznego ujęcia wyższy poziom merytoryczny, co zgodnie podkreślają uczestnicy spotkań w Rzeszowie. Paradoksalnie można powiedzieć, że jest to właśnie zasługa tych konferencji, na których wzajemnie dzielimy się wynikami swoich badań, a także podpatrujemy sposoby ich prowadzenia, dokumentowania oraz prezentacji wyników. Sukces konferencji rzeszowskich jest jednocześnie wielkim osiągnięciem całego środowiska archeologów Polski południowo-wschodniej. Trudno przecenić ich integracyjną rolę. Uzupełnieniem jest dla konferencji lokalne czasopismo – rocznik „Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego”,

które udostępnia swe łamy dla najciekawszych publikacji materiałowych i sprawozdań z badań, w tym także wygłaszanych referatów i komunikatów.

Nowy wymiar zyskały konferencje rzeszowskie w 1995 roku (tj. od XI konferencji) po zmianie ich formuły i poszerzeniu zakresu terytorialnego o zachodnią Ukrainę i północno-wschodnią Słowację. Od tego czasu Rzeszów stał się forum międzynarodowej wymiany doświadczeń w zakresie terenowych badań wykopaliskowych. Było to możliwe po ważnych zmianach politycznych na początku lat 90-tych. Znajdujemy tutaj głębokie uzasadnienie merytoryczne. Wiele zjawisk kulturowych i problemów pradziejów, wczesnego i późnego średniowiecza jest wspólnych dla szeroko pojmowanego regionu karpackiego. Było to także konieczne i z tego względu, że na tym obszarze rozpoczęły działalność wspólne ekspedycje polsko-ukraińskie i polsko-słowackie, pracujące nie tylko na wąsko rozumianym pograniczu. Referowane wyniki ich badań stały się jednym z wyróżników naszych spotkań (np. tutaj miały swe pierwsze, szerokie prezentacje wyniki wieloletnich badań w Ryżanówce). Drugim, istotnym elementem jest obserwowana w ostatnich latach interdyscyplinarność. Obok archeologów, istotny wkład wnoszą przedstawiciele dyscyplin pokrewnych. Można tutaj wymienić z jednej strony nauki przyrodnicze, charakteryzujące środowisko człowieka – geomorfologię, geologię, gleboznawstwo, z drugiej nauki historyczne – urbanistykę, historię sztuki i architektury, co odnosi się do młodszych okresów.

Na koniec wypada podkreślić niezwykle przychylność, z jaką od początku spotykaliśmy się w środowisku archeologów. Trudno sobie wyobrazić rzeszowskie spotkania np. bez prof. dra hab. Marka Gedla, nieustrudzenie przewodniczącego obradom czy prof. dra hab. Jana Machnika z jego celnymi komentarzami. Mamy pełną świadomość, że nasze spotkania współtworzą historię nie tylko polskiej archeologii.

Rzeszowskie konferencje sprawozdawcze są organizowane przez Muzeum Okręgowe, w ostatnich latach (od 1993 roku) przy współudziale Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich. Ich finansowanie odbywa się ze środków własnych tych podmiotów, a także skromnych dotacji organów administracji państwowej i samorządowej, czasami także innych źródeł (np. dotacje Komitetu Badań Naukowych).